

Šeřík

Syringa

Šeřík patří mezi nejznámější a nejoblíbenější jarní keře. Rod *Syringa* řadíme do čeledi olivovnickovité (Oleaceae). Příbuzný je například s olivovníkem, jasanem nebo ptačím zobem.

V přírodě pochází většina druhů z jihovýchodní Evropy a Asie, zejména z Balkánu, Karpat a Číny. Do evropských zahrad se šeříky dostaly už v 16. století, kdy je z Osmanské říše přivezli diplomaté a cestovatelé. Rychle se zabydly v klášterních, zámeckých i vesnických zahradách a dodnes jsou symbolem jara, nostalgie a prvních teplých dnů.

Syringa vulgaris ‚Primrose‘

Šeřík obecný

Šeřík obecný (*Syringa vulgaris*) je klasický šeřík, který si většina z nás vybaví jako první. V zahradách se většinou nesetkáte s čistým botanickým druhem, nýbrž s jeho kultivary.

Na přelomu 19. a 20. století se o rozšíření sortimentu zásadně zasloužil francouzský školkař Victor Lemoine. Vyšlechtil přes 200 kultivarů šeříků. Díky nim se původně omezená barevná škála rozšířila o sytější, hlubší odstíny a objevila se řada plnokvětých forem, kde jsou tyčinky nahrazeny dalšími okvětními lístky. Mnoho těchto odrůd patří ke klasice a v nabídce školek zůstává dodnes.

Osvědčené kultivary s oceněním RHS

Řada odrůd šeríku obecného získala prestižní ocenění Award of Garden Merit britské Královské zahradnické společnosti (RHS). To značí, že jsou dlouhodobě ověřené v praxi a spolehlivě prospívají v zahradách.

S jednoduchým květem:

- 'Andenken an Ludwig Späth' – syté růžově až červeně fialové květy, výrazná a elegantní klasika.
- 'Esther Staley' (S. × hyacinthiflora) – světle lila květy, hybrid s raným a bohatým kvetením.
- 'Firmament' – jemně lila-modré květy, vhodný pro klidnější, chladnější barevné kompozice.
- 'Sensation' – fialové květy s bílým lemem jednotlivých kvítků, velmi efektní a snadno rozpoznatelný kultivar.
- 'Vestale' – čistě bílé květy, ideální do romantických, světlých výsadeb nebo k večernímu posezení.

Plnokvěté kultivary:

- 'Katherine Havemeyer' – plné lila květy, hezky drží tvar a působí bohatě i ve váze.
- 'Madame Lemoine' – slavná plnokvětá bílá odrůda, často považovaná za etalon bílých šeríků.
- 'Mrs Edward Harding' – tmavě růžově až červeně zbarvené plné květy, velmi výrazná v solitéře.
- 'Primrose' – jemně žlutavé květy, patří k netradičním barevným typům šeríku a přitahuje pozornost už z dálky.

Syringa hyacinthiflora
'Maiden's Blush'

Meyerův šeřík – malý keř s velkým efektem

Šeřík Meyerův (*Syringa meyeri*) je kompaktní, roste pomalu a hodí se do malých zahrad. Oblíbená odrůda 'Palibin' je ideální pro pěstování v nádobách na terase, balkoně nebo u vchodu do domu.

Tvoří hustou korunu s drobnými listy a množstvím květů, které příjemně voní, ale nejsou těžké jako u šeříku obecného. Skvěle zapadne do moderních, městských a minimalistických zahrad.

Syringa meyeri 'Palibin'

Čínský šeřík – vzdušný a jemný

Šeřík čínský (*Syringa chinensis*) není botanickým druhem, ale křížencem mezi druhy *Syringa persica* a *Syringa vulgaris*, který byl náhodně objeven ve Francii. Působí lehčeji a vzdušněji. Větve jsou jemně větvené, koruna není hutná a keř nepůsobí těžkým dojmem. Květenství bývají bohatá, ale rozvolněnější.

Výborně se hodí do kombinací s okrasnými travinami nebo jemnějšími trvalkami, aniž by ostatní rostliny přehlušil.

Hyacintokvětý šeřík – pro milovníky detailu

Šeřík hyacintokvětý (*Syringa hyacinthiflora*) vznikl křížením *S. oblata* x *S. vulgaris* a je u nás zatím méně známý. Květy tvarem připomínají hyacint. Jsou drobnější, často lehce zvlněné. Obvykle kvete brzy, někdy i o něco dříve než šeřík obecný.

Sametový šeřík – hvězda mezi šeříky

Šeřík sametový (*Syringa patula*) je nízký, hustý a kompaktní. Nepotřebuje řez. Mezi nejoblíbenější patří 'Miss Kim'.

Karpatský šeřík – do přirozených a chladnějších zahrad

Šeřík karpatský (*Syringa josikaea*) má volnější, přirozený tvar a jemné olistění. Dobře snáší mrazivé zimy, proto je vhodný i do vyšších poloh nebo na chladnější, vlhké stanoviště.

Malolistý šeřík – drobné listy, velká odolnost

Šeřík malolistý (*Syringa microphylla*) má drobnější listy a nižší, hustší růst. Díky tomu působí jemně a hodí se i do menších zahrad. Dobře snáší mrazy a celkově je nenáročný.

Syringa patula 'Miss Kim'

Pěstování šeříků

- Většina druhů šeříků má podobné nároky. Nejlépe prospívají na plném slunci, v polostínu kvetou méně.
- Půdu potřebují propustnou, středně živnou, bez dlouhodobého přemokření. Těžká, zamokřená zemina jim nesvědčí.
- Pravidelná zálivka je nutná jen po výsadbě, později stačí zalévat pouze při delším suchu.
- Přihnojit stačí na jaře kompostem nebo jiným organickým hnojivem

Syringa vulgaris 'Madame Lemoine'

Řez šeříků

- Květní pupeny se zakládají po odkvětu, proto se tvarovací řez dělá hned po odkvětu, ne na jaře.
- Odkvetlé laty je vhodné odstranit, rostlina pak nebude zbytečně tvořit semena.
- Starší keře lze postupně zmlazovat.
- Kompaktní druhy, jako Meyerův nebo malolistý šeřík, stačí pouze lehce upravovat.